

**ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ

**ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ТУРИЗМУ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ВИЖНИЦЬКИЙ»

**ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН І ЗДОРОВ'Я ЖИТЕЛІВ
МІСЬКИХ ЕКОСИСТЕМ
Горбуновські читання**

(м. Чернівці, 5-6 травня 2016 року)

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Чернівці

«Місто»

2016

СТАН ДЖЕРЕЛ ВОДОПОСТАЧАННЯ МІСТА ЧЕРНІВЦІ ТА ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

О.В.Жук, І.Д.Візнюк

Вищий державний навчальний заклад «Буковинський державний медичний університет»,

Кафедра гігієни та екології,

58002, м.Чернівці, Театральна площа, 2

E-mail: hygiene@bsmu.edu.ua

In these was considered state water sources in Chernivtsy town and Chernivtsy region.

Вода є важливим екологічним чинником, який сприяє міграції природних хімічних елементів. Водночас вода накопичує та включає в глобальний колообіг і речовини антропогенного походження. Погіршення стану поверхневих та підземних вод призводить, відповідно, до погіршення якості питної води. З еколого-геохімічної точки зору якість вод різного походження

відображає ступінь антропогенної модифікації ландшафтів. Особливо це стосується міст, тому загальноміські фонові гідрохімічні характеристики відрізняються від природних регіональних [1].

В Україні склалася ситуація, за якою практично всі поверхневі, а в окремих регіонах і підземні води за рівнем забруднення не відповідають вимогам санітарного законодавства на джерела водопостачання. У той же час наявні очисні споруди, технології очистки та знезараження питної води неспроможні очистити її до рівня показників безпеки.

Питне водопостачання України майже на 80% забезпечується з поверхневих джерел, екологічний стан яких і якість води у них є вирішальними чинниками санітарного та епідемічного благополуччя населення. Водночас, більшість басейнів річок згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів за ступенем забруднення можна віднести до забруднених та дуже забруднених, проте склад очисних споруд та технології водо підготовки фактично не змінились.

В Україні в 2015 році проводилось спостереження з 296 створів водойм першої категорії. Основними джерелами питної води України є ріки: Дніпро, Дністер, Сіверський Донець, Південний Буг.

Показники водозабезпеченості Чернівецької області на 1 км і на одну людину вищі, ніж у середньому по Україні, відповідно в 2 і 1,5 рази. Важливу роль у водозабезпеченні відіграють підземні води, запаси яких складають 134 млн. м³, з них 29 млн. м³ гідравлічно не пов'язані з річковими стоками [2].

У межах Чернівецької області Державною санітарно-епідеміологічною службою здійснюється нагляд в 55 створах постійного спостереження, в тому

числі на водоймах I категорії водокористування (водойми для господарсько-питного водопостачання) встановлено 11 створів, на водоймах II категорії (рекреаційні водойми та водойми у межах населених пунктів) – 44.

У поверхневій воді об'єкти Чернівецької області щорічно скидається близько 40 млн. м³ зворотних вод [3]. У їх складі найбільше (до 50 %) нормативно чистих стічних вод, тобто тих, що відповідають встановленим нормам якості води та не проходять очистки. Обсяги стоків нормативно-очищених зворотних вод, що пройшли очищення на відповідних спорудах та не призводять до порушення норм якості води, складають біля 30 %. Решта – це забруднені зворотні води.

У 2015 році з водойм I-ої категорії було відібрано та досліджено 445 проб за санітарно-хімічними та 591 проба за бактеріологічними показниками.

Питома вага досліджених проб води, які не відповідали санітарним нормам за санітарно-хімічними показниками становила 0%, за бактеріологічними – 9,3%.

Якість води водойм 2-гої категорії по санітарно-хімічних показниках погіршилась з 1,1 % - 2014року до 2,7% - 2015року. Найбільший відсоток невідповідності в місті Чернівці (рекреаційна зона – міський пляж) – 56,5%, в Сокирянському - 60,6%, Глибоцькому – 8,3% районах.

Приймаючи до уваги, що забруднення водойм характеризується багатокомпонентністю, при аналізі води водоймищ необхідно надавати перевагу контролю на приладах високої чутливості.

В області працює 28 централізованих водопроводів, з них: 15 комунальних, 9 відомчих і 4 сільських. З відкритих водоймищ функціонують 4 комунальних і 1 сільський водопровід. Кількість джерел децентралізованого водопостачання - 1252.

В 2015 році проведено дослідження 1969 проб питної води централізованого водопостачання. При аналізі спостерігається тенденція покращення якості води джерел централізованого водопостачання впродовж останніх чотирьох років. Відсоток незадовільних результатів в 2014 році склав 0,5, а в 2015 році – 0,8. Найбільший відсоток відхилення реєструється в Герцаївському – 5,7%, Путильському – 2,9 %, Новоселицькому – 1,8%, районах. Найкраща якість води джерел централізованого водопостачання в 2015 році була в Вижницькому, Заставнянському, Кіцманському, Сторожинському, Хотинському районах та місті Чернівці.

У **Чернівецькій області** з метою запобігання забруднення водойм стічними водами розроблено програми «Вода питна Чернівецької області до 2020 року», «Програма каналізування міста Чернівці на 2006-2015 роки»

Питання охорони поверхневих водойм, спрямованої на запобігання захворюваності населення і негативного впливу на навколишнє природне середовище залишається актуальним.

Література:

1. Стан навколишнього середовища і його вплив на трудові ресурси Чернівецької області : монографія // за ред. Г. Д. Гуцуляка. – Чернівці : Прут, 1998. – 152 с.

2. Медико-екологічна оцінка ландшафтів Чернівецької області : монографія / В. М. Гуцуляк, К. П. Наконечний – Чернівці :Чернівецький нац. Ун-в., 2010. – 200 с.

3. Довкілля Буковини: стат. Зб. / за ред. А. В. Ротаря; відп. За вип. М. В. Коропотницька; Держ. Ком. Статистики України, Голов. Упр. Статистики у Чернів. Обл. – Чернівці, 2006. – 100 с.